

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-11908-011
Otsuse kuupäev	4. veebr 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Anastasia Nezgovorova, Signe Naarits
Tarbija	
Kaupleja	OÜ Bestair, 10878790
Tarbija nõue	Ostuhinna tagastamine ja kahju hüvitamine.
Asja läbivaatamise aeg	26. jaan 2022

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 29.märtsil 2021 lepingu, millega kaupleja võttis enesele kohustuse anda tarbijale üle ja paigaldada õhk-õhk soojuspump Panasonic CZ 25WKE ning tarbija võttis enesele kohustuse tasuda ostu ja paigaldusteenuse eest 1 090,00 eurot. Kaupleja paigaldas seadme 31.märtsil 2021.

1.septembril 2021 kontrollis tarbija kutsel seadme tööd hooldusfirma KliimaExpress OÜ tehnik. Kliimeseadme hooldus- ja remonttööde protokollis on kantud märge, et kliendi väitel ei anna seade piisavalt sooja; häireid seadme töös tuvastatud ei ole. Tarbija esitas samal päeval kauplejale pretensiooni, milles asus seisukohale, et kaupleja on talle müünud sobimatu seadme. Kaupleja ei selgitanud, et seade sobib üksnes lisakütteks ja ei ole mõeldud 90m² maja kütmiseks.

Tarbija nõuab kauplejalt ostuhinna tagastamist (1 090,00) ja kahju hüvitamist (81,60). Tarbija hindab kahjuna hooldustehnikule makstud tasu.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et tarbija soovis osta mitte kõige kallimas hinnaklassis õhk-õhk soojuspumpa, suvilale suurusega 90m², 1,5 korrust. Tarbija selgituste kohaselt pidi seadet hakatama kasutama üksnes vajadusel. Tarbijale tehti pakumuse kolmele erinevale seadmele, mille hulgas tarbija valis temale sobiva. Tarbija ei valinud pakututest seadet, mis oli tootja juhiste järgi mõeldud 110m² kütmiseks.

Tarbijalt saadud teabe järgi oli suvilas põhiküttesüsteemina kamin ja radiaatorid, mida pidi täiendama õhk-õhk soojuspump. Kombineeritud küttesüsteemi puhul peab soojuspump võtma enda kanda üksnes osa soojuskoormusest ja võimaldama seeläbi põhiküttesüsteemil madalama võimsusega töötada.

Tarbijale müüdnud seade on töökorras ja tagab tarbija poolt avaldatud ootustele vastava küttevajaduse. KliimaExpress OÜ tehniku seisukoht seadme sobimatuse kohta on subjektiivne ega põhine arvutustel. Seadme sobimatuse tuvastamisele eelnevalt tulnuks välja selgitada ehitise omadustest lähtuv kütteenergia vajadus (soojuspidavus), põhiküttesüsteemi soojusvõimsus ja lisakütteseadmelt oodatav küttevõimsus. Kaupleja praktika järgi on tarbijale müüdnud seade sobiv lisakütteseadmena kuni 104m² köetavale pinnale.

Kaupleja on seisukohal, et lähtus tarbijale pakkumuse tegemisel tarbijalt saadud teabest ega vastuta eksitava teabe tõttu tekkinud tagajärgede eest.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Komisjonile esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb müügilepingul, milles sisaldus kaupleja lisakohustusena asja paigaldamise kohustus.

VÕS § 208 järgi kohustub asja müüja müügilepinguga andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ülemineku ostjale, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu.

Pooltel puudub vaidlus lepingu sõlmimise, ostuhinna tasumise ja seadme paigaldamise üle. Pooled vaidlevad selles, kas kaupleja on jätnud täitmata lepingeelse selgitamiskohustuse ja müüdnud tarbijale sobimatu seadme; samuti selles, kas kaupleja on lepingu rikkumisega põhjustanud tarbijale kahju.

Esmalt hindab komisjon lepingu rikkumisega seonduvat ja seejärel kahju hüvitamise nõuet.

Tarbija on seisukohal, et talle müüdnud õhk-õhk soojuspump ei vastanud tema ootustele; seadme omadused ei võimalda saavutada lepingu eesmärki. Tarbija hinnangul on seade hoonele sobimatu ja ostuhind tuleb tagastada; tarbija tahteavaldusest on üheselt arusaadav, et tarbija soovis tehingust vabaneda (taganeda).

VÕS § 217 järgi on müüja põhikohustuseks anda ostjale üle lepingu tingimustele vastav asi; ostjale üle antav asi peab vastama kokkulepitule nii koguse, kvaliteedi, liigi, kirjelduse ja pakendi osas. VÕS § 217 lg 2 p 2 järgi ei vasta asi kokkulepitud tingimustele, kui asi ei sobi otstarbeks, milleks ostja seda vajab ja mida müüja lepingu sõlmimise ajal teadis või pidi teadma, kui ostja võis mõistlikult tugineda müüja erialastele oskustele ja teadmistele, muul juhul aga otstarbeks, milleks seda liiki asju tavaliselt kasutatakse.

Komisjon selgitab pooltele, et lepingeelseid läbirääkimisi pidavad või lepingu sõlmimist muul viisil ette valmistavad isikud mõistlikult arvestama üksteise huvide ja õigustega. Lepingeelseid läbirääkimisi pidav või muul viisil lepingu sõlmimist ettevalmistav isik peab teisele poolele teatama kõigist asjaoludest, mille vastu teisel poolel on lepingu eesmärki arvestades äratuntav oluline huvi (VÕS § 14).

VÕS § 14' järgi peab tarbijaga lepingeelseid läbirääkimisi pidav või muul viisil lepingu sõlmimist ettevalmistav ettevõtja tegema tarbijale enne lepingu sõlmimist või selleks tarbija poolt siduva pakkumise tegemist selgel ja tarbijale arusaadaval viisil teatavaks muu hulgas lepingu esemeks oleva asja põhiomadused lepingu esemele ja teabe esitamise viisile kohases ulatuses; samuti muud asjaolud, mille vastu võib tarbijal olla oluline äratuntav huvi.

Eelnevast tuleneb, et kaupleja peab lepingu sõlmimisele eelnevalt ära tundma tarbija õigustatud huvi ja selgitama tarbijale, kas pakutav kaup tarbija oodatud eesmärki täidab. Kaupleja kohustus ei vabasta tarbijat piisava ja tegelikkusele vastava teabe andmise kohustusest.

Komisjon lähtub hinnangute andmisel poolte kirjalikult esitatud selgitustest ja sekretariaadi kogutud teabest (TKS § 51 lg 1). Komisjon ei saa rajada otsust põhistamata ja tõendamata väidetele.

Hinnanud esitatud selgitusi ja tõendeid kogumis, leiab komisjon, et tarbija väited ostetud seadme sobimatusest ei ole tõendatud.

VÕS § 218 järgi vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul asja üleandmisest ostjale; kuue kuu jooksul ilmnenu puuduse korral eeldatakse, et asja mittevastavus oli olemas kauba üleandmise ajal.

Komisjon selgitab, et kohustus tõendada müügieseme mittevastavust lasub tarbijal. Alles peale mittevastavuse tuvastamist saab selgitada mittevastavuse põhjuse. Tarbija on mittevastavuse tõendamiseks esitanud üksnes hooldustehniku akti, milles ei ole märkeid seadme töös puuduste kohta. Akti järgi oli seadme kontrollimise ajal välitemperatuur 16°C ja sisetemperatuur 21°C.

Nõuded eluruumi sisekliimale on kehtestatud majandus- ja taristuministri 2.juuli 2015 määrusega nr 85, mille § 4 järgi peab eluruumi siseõhu temperatuur olema optimaalne, looma inimesele hubase soojatunde ning aitama kaasa tervisliku ja nõuetekohase sisekliima tekkimisele ja püsimisele. Kaugküttevõrgust või hoone katlamajast köetavas eluruumis ei tohi siseõhu temperatuur inimese pikemaajalisel ruumis viibimisel olla madalam kui 18°C. Komisjoni arvates puudub alus eeldada, et suvemajana kasutatava hoone siseruumi temperatuur peaks olema eluruumile kehtestatust märkimisväärselt kõrgem.

Komisjonile ei ole esitatud mingit teavet, millest saaks järeldada, et tarbija suvemaja küttesüsteem koostoimes põhi ja lisaseadmetega, ei taga sobiva sisetemperatuuri saavutamist ja hoidmist. Muu hulgas on tõendamata väited kõnealuse hoone siseruumide pinna suuruse kohta; puuduvad mistahes tõendid ehituslike omaduste ja sellest tuleneva soojapidavuse kohta.

Komisjon nõustub kauplejaga selles, et üksnes tootja kirjeldusele viitamine ei tõenda konkreetse seadme sobimatust konkreetse hoone küttesüsteemi osana. Komisjoni arvates ei ole hooldusakti koostanud tehniku arvamus veenvalt põhistatud.

Vaidlust ei ole selles, et tarbija soovis osta lisakütte seadet suvemajana kasutatavale hoonele. Mõlemad pooled on väitnud, et hoones oli juba kamin ja radiaatorid; tarbija ei ole lepingueelselt andnud kauplejale teavet selles, et hoones juba olemasolevaid kütteseadmeid mingil põhjusel kasutada ei saa. Seega oli kauplejal tarbijalt saadud info põhjal alus eeldada, et põhiküttesüsteem toimib ning tarbija soovib lisakütteseadet, mis toetaks põhiküttesüsteemi sobiva sisetemperatuuri tagamisel suvemaja kasutusperioodil.

Kaupleja on sellistele tingimustele vastava seadme tarbijale müünud; seadme töös häireid ei ole tuvastatud. Tarbija ei ole jäänud ilma sellest, mida ta õigustatult lepingust lootis. Tarbija väited müügieseme mittevastavusest on paljasõnalised ja tõendamata.

Komisjon selgitab tarbijale, et lepingu lõpetab üksnes õiguspärane lepingust taganemise tahteavaldus. Kõnealusel juhul ei ole kaupleja lepingut rikkunud ja tarbijal ei olnud lepingust taganemiseks alust. Pooled on jätkuvalt lepinguga seotud ning ostuhinna tagastamiseks alust ei ole.

Tarbija nõuab kauplejalt kahju hüvitamist. VÕS § 127 järgi on kahju hüvitamise eesmärk kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Lepingulist kohustust rikkunud lepingupool peab hüvitama üksnes kahju, mida ta nägi rikkumise võimaliku tagajärjena ette või pidi ette nägema lepingu sõlmimise ajal, välja arvatud juhul, kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu. Isik peab kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaoluga põhjuslikus seoses.

Tarbija nõuab otsese varalise kahju, so väljakutsetasu hüvitamist (VÕS § 128 lg 3). Pooled ei vaidle selles, et hooldustehnik käis kohal tarbija tellimuse alusel, kuid ei tuvastanud seadme hoolduse ega ka remondivajadust. Seega ei tuvastatud lepingu rikkumist ja kaupleja ei ole vastutav tarbija kulutuse eest.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et kaupleja ei ole rikkunud seadusest ja lepingust tulenevaid kohustusi ning tarbijal puudus alus lepingust taganeda ja nõuda ostuhinna tagastamist. Tarbija esitatud kahju hüvitamise nõue ei ole põhjendatud.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Signe Naarits
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/